

HOOFDSTUK VIER

De karning van de oceaan

De eieren

'Sauti,' zei Shaunaka, 'vertel ons de geschiedenis van Astika nog eens, en nu helemaal. Je vertelt mooi, elk woord met de juiste klemtoon, en we luisteren graag naar je. Je spreekt zoals je vader, die het ons altijd naar de zin wilde maken. Vertel het verhaal zoals hij het vertelde.'

'U die lang zult leven,' zei Sauti, 'ik vertel u de geschiedenis van Astika zoals ik haar van mijn vader heb gehoord.'

En Sauti begon bij de moeder van de slangen en haar zuster.

In het eerste en volmaakte van de vier wereldtijdperken had een prajapati, een van de stamvaders van alle geslachten, twee dochters van een wonderlijke schoonheid. Ze heetten Kadru en Vinata, en ze trouwden allebei met de rishi Kashyapa, zelf een van de grote stamvaders. Kashyapa beleefde veel vreugde aan zijn twee vrouwen, en machtig als Brahma zelf, de heer van de schepselen, bood hij elk van hen een gunst aan.

Kadru wenste duizend slangen als zonen, alle even stralend. Vinata wenste twee zonen die de duizend van Kadru zouden overtreffen in kracht, in vuur, in grootte en in dapperheid. Kashyapa gaf Kadru haar talrijke nageslacht, en tegen Vinata zei hij: 'Het zal zo zijn.' Twee zonen, sterker dan die van haar zuster: voor Vinata was de gunst daarmee al vervuld. 'Draag de vruchten

met zorg,' zei Kashyapa, en hij ging het woud in en liet zijn vrouwen achter, tevreden met zijn gunst.

Na lange tijd bracht Kadru duizend eieren voort, en Vinata twee. De dienaressen legden de eieren apart in warme potten. Er gingen vijfhonderd jaar voorbij. Toen braken de duizend eieren van Kadru open, en haar kinderen kwamen tevoorschijn. Maar Vinata's tweeling liet zich niet zien.

Vinata werd jaloers. Ze brak een van haar eieren open en vond daarin een kind waarvan het bovenlijf gevormd was en het onderlijf nog niet. Het kind werd kwaad en vervloekte zijn moeder: 'Omdat jij dit ei te vroeg hebt gebroken, zul je als slavin dienen. Wacht vijfhonderd jaar met het andere ei. Breek het niet uit ongeduld open, want dan vernietig je het of blijft het half gevormd. Wacht je, dan zal het kind in dat ei je uit de slavernij bevrijden, en het zal beroemd worden. En wil je dat het sterk wordt, zorg dan al die tijd teder voor het ei.'

Met die vloek steeg het kind op in de lucht. Het is Aruna, de wagenmenner van Surya, de zonnegod. Elke morgen verschijnt hij in het eerste rode licht.

Na die vijfhonderd jaar zou uit het andere ei Garuda komen, de koning van de vogels. Zodra hij het licht zag, verliet hij zijn moeder en vloog hongerig de lucht in, op zoek naar het voedsel dat hem was toebedeeld door de Beschikker, die ieder schepsel zijn deel toemeet.

De karning van de oceaan

In de jaren van wachten zagen de twee zusters, Kadru en Vinata, eens een paard naderen: Uchchaihshravas, kalm en zeker van zichzelf, door de goden vereerd, het kostbaarste van alle paarden. Het was opgerezen toen de oceaan werd gekarnd om de amrita, de drank van de onsterfelijkheid. Het dier was goddelijk, eeuwig jong, het meesterstuk van de schepping en onweerstaanbaar sterk, en het droeg alle tekens van geluk.

'Waarom karnden de goden de oceaan om de amrita?' vroeg Shaunaka. 'En hoe en wanneer rees dat stralende paard eruit op?'

'Er is een berg, Meru,' zei Sauti, 'die één gloed van licht is.'

En Sauti vertelde.

Op de gouden toppen van Meru vallen de stralen van de zon, en het goud kaatst ze terug. De goden en de gandharva's, de hemelse muzikanten, wonen

er. Niemand kan hem meten, en wie veel kwaad heeft gedaan, komt er niet in de buurt. Over zijn flanken zwerven roofdieren, en hij licht op van goddelijke kruiden die leven geven. Zijn top raakt de hemel. Hij is de eerste van alle bergen, en gewone mensen durven er niet eens aan te denken hem te beklimmen. Er staan bomen, er stromen beken en er zingen vogels.

Eens kwamen de goden daar bijeen, op een top vol edelstenen. Ze hadden ascese beoefend en strenge geloften gehouden om de amrita te verwerven, en nu wilden ze haar ook werkelijk hebben. Narayana zag hoe onrustig ze waren. Narayana is een naam van Vishnu, de god die de wereld in stand houdt. Hij zei tegen Brahma, de Grootvader: 'Karn de oceaan, samen met de goden en de asura's, de oude rivalen van de goden. Dan zullen ze de amrita vinden, en ook alle geneeskrachtige kruiden en alle edelstenen. Karn de oceaan, goden, en jullie vinden de amrita.'

Er is ook een berg die Mandara heet, met toppen als wolken, overwoekerd met kruiden die in elkaar grijpen. Ook daar zingen vogels en jagen roofdieren. De goden komen er graag, en de apsara's, de danseressen uit de hemel van de goden, en ook de kinnara's, wezens die in de bergen zingen. Hij rijst elfduizend yojana's omhoog en reikt even diep de grond in; een yojana is een oude maat voor een grote afstand. Die berg wilden de goden uitrukken om er een karnstok van te maken, maar het lukte hun niet. Ze gingen naar Vishnu en Brahma, die bij elkaar zaten. 'Bedenk een plan dat werkt,' zeiden ze. 'Denk na hoe we de Mandara los kunnen krijgen, dan is ons geholpen.'

Vishnu en Brahma stemden in. Vishnu, de god met de lotusogen, droeg de zware taak op aan Ananta, de Eindeloze, de machtigste van alle slangen. Op aanwijzing van Brahma en Vishnu rukte Ananta de berg uit de grond, met de wouden erop en alle wezens die erin woonden. Met Ananta trokken de goden naar de kust, en ze zeiden tegen de oceaan: 'Oceaan, we komen uw water karnen om de amrita te vinden.'

'Goed,' zei de oceaan, 'dan krijg ik er ook een deel van. Ik kan de hevige beroering wel verdragen die de berg in mijn water zal veroorzaken.'

Toen gingen de goden naar de koning van de schildpadden. 'Koning van de schildpadden, jij moet de berg op je rug dragen.' Hij stemde toe, en Indra, de koning van de goden, wist de berg op de rug van de schildpad te zetten.

Van de Mandara maakten de goden en de asura's een karnstok, en van Vasuki, de koning van de naga's, het touw. Zo begonnen ze de diepte te karnen. De asura's hielden Vasuki bij zijn kop vast, de goden bij zijn staart. Ananta,

die aan de kant van de goden stond, tilde telkens Vasuki's kop op en liet hem plotseling weer zakken. Doordat de goden en de asura's zo aan hem trokken, kwamen er zwarte dampen met vlammen uit Vasuki's bek. Die werden wolken vol bliksem en lieten regen vallen die de vermoeide goden verkwikte. En van de bomen op de draaiende Mandara dwarrelden bloemen rondom de goden neer, en ook die verkwikten hen.

Uit de diepte klonk een gebulder als van de donder wanneer de wereld aan het einde van een tijdperk vergaat. Talloze waterdieren werden door de berg verpletterd en stierven in het zoute water, en er kwamen velen om die in de werelden onder de aarde woonden en in de wereld van Varuna, de heer van de wateren. Grote bomen, met de vogels er nog in, werden op de draaiende Mandara met wortel en al losgerukt en vielen in het water. Ze schuurden tegen elkaar, en telkens laaide er vuur op, tot de berg op een massa donkere onweerswolken leek. Het vuur greep om zich heen en verteerde de leeuwen, de olifanten en de andere dieren op de berg. Indra doofde het met zware regenbuien.

Na een tijd van karnen vermengden zich harsen van allerlei bomen en kruiden met het water, harsen met de kracht van de amrita. De goden dronken van dat water, met de harsen en het vloeibare sap van goud erin, en ze werden onsterfelijk. Langzamerhand werd het melkachtige water van de diepte door al die sappen geklaarde boter. Maar de amrita zelf verscheen nog steeds niet.

De goden gingen naar Brahma, die gunsten verleent. 'Grootvader,' zeiden ze, 'we zijn uitgeput, we hebben de kracht niet meer om verder te karnen. De amrita is nog niet opgerezen, en nu kunnen we alleen nog bij Vishnu terecht.'

'Wilt u de goden de kracht geven om de diepte opnieuw te karnen?' vroeg Brahma aan Vishnu.

Vishnu stemde toe. 'Ik geef jullie genoeg kracht, wijze goden,' zei hij. 'Zet de berg weer goed en karn het water.'

Met nieuwe kracht gingen de goden weer aan het karnen. Na een poos rees de maan uit de oceaan op, Soma, koel en mild, met zijn duizend stralen. Daarna kwam Lakshmi tevoorschijn, de godin van geluk en glans, in het wit gekleed; daarna Sura, de godin van de wijn; daarna het witte paard, Uchchaihshravas; en daarna Kaustubha, de hemelse edelsteen die Vishnu op zijn borst draagt. Lakshmi, Sura, Soma en het paard, snel als een gedachte, stegen op naar de goden. En toen rees Dhanvantari op, de arts van de goden, met in zijn hand de

witte schaal met amrita. Zodra de asura's hem zagen, riepen ze luid: 'De amrita is van ons!'

Na hem rees Airavata op, een olifant met een enorm lichaam en twee paar witte slagtanden. Indra, die de bliksem als wapen draagt, nam hem voor zich, en zo werd Airavata de olifant van Indra. Maar het karnen ging door, en ten slotte verscheen het gif Kalakuta. Het overspoelde de aarde en laaide plotseling op als een vuur met walmende rook. Van de geur van dat gif raakten de drie werelden verdoofd. Op verzoek van Brahma slikte Shiva het gif in om de schepping te redden, maar hij hield het in zijn keel. Shiva heet ook Maheshvara, de Grote Heer, en zo kreeg hij nog een naam: Nilakantha, de blauwkelige.

De asura's zagen al die wonderen en wanhoopten. Ze maakten zich op om met de goden te vechten om Lakshmi en de amrita. Maar Vishnu liet zijn maya werken, zijn vermogen om te begoochelen, en nam de gedaante aan van een vrouw, zo mooi dat niemand zijn ogen van haar af kon houden. Ze lonkte naar de danava's en de daitya's, de twee geslachten van de asura's, en die verloren hun verstand. Eendrachtig legden ze de amrita in haar handen.

De daitya's en de danava's trokken hun sterkste harnassen aan, grepen allerlei wapens en vielen de goden aan. Maar intussen had Vishnu, nog altijd in de gedaante van die vrouw, de danava's misleid. Samen met Nara, de goddelijke rishi die altijd aan zijn zijde staat, had hij hun de amrita afgenomen. Midden in dat gevaar dronken alle goden vol vreugde de amrita, die ze uit Vishnu's handen ontvingen.

Terwijl de goden dronken van wat ze zo lang hadden begeerd, dronk er ook een danava mee: Rahu, vermomd als god. De amrita had pas zijn keel bereikt toen Surya en Soma hem herkenden en de goden waarschuwden. Onmiddellijk sloeg Vishnu met zijn werpschijf Rahu het versierde hoofd af. Het reusachtige hoofd, groot als een bergtop, steeg op naar de hemel en begon te krijsen. De romp viel op de grond, en terwijl hij rondrolde, beefde de aarde met haar bergen, wouden en eilanden. Sindsdien voert het hoofd van Rahu een slepende vete met Surya en Soma, en tot op vandaag verslindt het hen, bij elke zons- en maansverduistering.

Vishnu legde zijn vrouwengestalte af, slingerde vele vreselijke wapens naar de danava's en deed hen sidderen. Zo begon de verschrikkelijke strijd tussen de goden en de asura's, op de oever van de zoute zee. Van alle kanten vlogen scherpe werpspiesen, lansen en allerlei andere wapens, bij duizenden. De werpschijf verminkte de asura's, zwaarden, speren en knotsen verwondden

hen; ze spuwden bloed en vielen in groten getale neer. Met blinkend goud versierde hoofden werden door geslepen tweesnijdende zwaarden afgehouwen en vielen zonder ophouden op het slagveld. Grote asura's lagen dood in hun bloed, in het rond verspreid als roodgeverfde bergtoppen. Toen de zon in volle glans opkwam, sloegen ontelbare strijders met hun wapens op elkaar in. Overal klonken noodkreten. Wie op afstand vocht, haalde de ander neer met scherpe ijzeren werpwapens; wie van dichtbij vocht, sloeg de ander met zijn vuisten dood. En de lucht was vol geroep: 'Hak!' 'Doorboor!' 'Op ze af!' 'Gooi ze neer!' 'Vooruit!'

Op het hoogtepunt van de strijd kwamen Nara en Narayana het veld op. Narayana zag de hemelse boog in de hand van Nara, en hij dacht aan zijn eigen wapen, de werpschijf die de danava's verdelgt. Nauwelijks had hij eraan gedacht of de werpschijf kwam uit de hemel: Sudarshana, die vijanden vernietigt, stralend als Agni. Narayana, met armen als de slurf van een olifant, slingerde het vol woeste kracht weg, dat geduchte wapen dat vijandige steden kon verwoesten. Het brandde als het vuur dat aan het einde van een tijdperk alles verteert. Het viel keer op keer neer en doodde de daitya's en de danava's bij duizenden. Nu eens laaide het op en verbrandde hen, dan weer sloeg het hen neer terwijl het door de lucht schoot, en soms viel het op de aarde en dronk hun bloed als een pishacha, een van de spookwezens die zich met bloed voeden.

De danava's, wit als wolken die leeggeregend zijn, sterk en onverschrokken, stegen op naar de hemel, wierpen duizenden bergen omlaag en bleven de goden zo teisteren. Die bergen, met hun bomen en hun vlakke toppen, vielen als wolkenbanken uit de lucht en botsten op elkaar met een ontzaglijk gedreun. Het geschreeuw van de legers hield niet op, de bergen stortten met hun wouden neer, en de aarde beefde. In die strijd tussen de asura's en de gana's, de scharen van Shiva, die ook Rudra heet, schoot Nara zijn pijlen met gouden punten af. Hij vermaalde de rotsblokken tot stof en bedekte de hemel ermee. Zo versloegen de goden de danava's. Toen die de razende werpschijf door de hemel zagen jagen, vluchtten de sterksten onder hen in de ingewanden van de aarde, en de anderen doken in de zoute zee.

Na de overwinning bewezen de goden de Mandara de eer die hem toekwam en zetten hem weer op zijn eigen plaats. Met de amrita in hun bezit lieten ze de lucht weergalmen van hun gejuich en keerden ze terug naar hun woningen in de hemel van de goden. Indra en de andere goden gaven de schaal met amrita aan Vishnu, die haar zorgvuldig zou bewaren.

De weddenschap

‘Zo werd de amrita uit de oceaan gekarnd,’ zei Sauti, ‘en zo kwam Uchchaihshravas tevoorschijn, het paard dat mooier en sterker is dan elk ander. Over dat paard stelde Kadru haar zuster een vraag.’

En Sauti vertelde.

Kadru, de moeder van de slangen, zei tegen Vinata: ‘Zeg eens, lieve zus, en denk er niet lang over na: welke kleur heeft Uchchaihshravas?’

‘Wit,’ zei Vinata. ‘Die vorst onder de paarden is zeker wit. Wat denk jij, zus? Zeg het maar, en laten we erom wedden.’

‘Jij met je lieve glimlach,’ zei Kadru, ‘ik denk dat de staart van dat paard zwart is. Wed met me: wie verliest, wordt de slavin van de ander.’

Met slavendienst als inzet gingen de zusters naar huis, en ze spraken af het paard de volgende dag van dichtbij te bekijken. Maar Kadru was op bedrog uit. Ze beval haar duizend zonen zich in zwarte haren te veranderen en snel de staart van het paard te bedekken, zodat zij geen slavin zou worden. Haar zonen, de naga’s, weigerden. Toen vervloekte ze hen: ‘Bij het slangenoffer van de wijze koning Janamejaya, uit het geslacht van de Pandava’s, zal Agni jullie allemaal verteren.’

Brahma zelf hoorde de wrede vloek die Kadru uitsprak, omdat het lot haar dreef. Hij zag hoe talrijk de naga’s waren geworden, en uit zorg voor zijn schepselen bekrachtigde hij de vloek, en alle goden met hem. De goden zeiden tegen elkaar dat de naga’s een sterk gif hadden en een geweldige kracht, en dat ze er altijd op uit waren anderen te bijten. Tegenover zulke belagers van al wat leeft had hun moeder juist gehandeld, voor het welzijn van iedereen. Wie de dood van anderen zoekt, zeiden ze, wordt door het lot altijd met de dood gestraft. Zo stemden de goden in met Kadru’s vloek, en ze vertrokken.

Brahma riep Kashyapa bij zich. ‘Mijn zoon,’ zei hij, ‘de naga’s die jij hebt verwekt, met hun sterke gif en hun enorme lichamen, altijd uit op bijten, zijn door hun moeder vervloekt. Treur daar geen ogenblik om, jij die zuiver bent. Dat de naga’s in het offer ten onder gaan, is al lang geleden beschikt.’ Met die woorden troostte de goddelijke schepper hem, en hij gaf Kashyapa de kennis om gif onschadelijk te maken.

De volgende ochtend gingen de twee zusters vol ongeduld op weg om Uchchaihshravas van dichtbij te bekijken. De naga’s hadden intussen met

elkaar overlegd. Als hun moeder niet kreeg wat ze wilde, keerde ze zich misschien van hen af en verbrandde ze hen allemaal; was ze hun gunstig gezind, dan bevrijdde ze hen misschien van haar vloek. Ze besloten te doen wat ze vroeg. 'We maken de staart van het paard zwart,' zeiden ze. Ze gingen erheen en werden haren in die staart.

Kadru en Vinata, de twee vrouwen van Kashyapa en de dochters van Daksha, een prajapati, vlogen blij door de lucht naar de overkant van de oceaan. Onder hen lag het water, diep en wijd, rollend en brullend.

In de oceaan zwemmen vissen die een walvis kunnen verzwelgen, en makara's, de geweldige dieren van de zee, en duizenden wezens van allerlei vorm. Nog andere dieren, donker en woest, maken hem ontoegankelijk, en het wemelt er van schildpadden en krokodillen. Hij is het grote bekken van de wateren, de mijn van alle edelstenen, de woning van Varuna; de naga's hebben er hun wonderlijke paleizen, en in zijn diepte brandt het vuur onder de zee. Alle rivieren noemen hem hun heer, en alle schepselen jaagt hij schrik aan. Hij is heilig en goed voor de goden, de grote bron van de amrita, grenzeloos en niet te bevatten, en hij vergaat nooit. Hij is donker en dreunt van de geluiden van zijn dieren en van zijn diepe draaikolken.

De winden die van de kusten waaien, zetten hem in beweging. Hij rijst hoog op, woelig en onrustig, en het lijkt alsof hij overal danst, met zijn golven als opgeheven handen. Met het wassen en afnemen van de maan zwellen zijn golven. Uit hem kwam Panchajanya voort, de grote schelphoorn van Vasudeva, dat is Krishna. Lang geleden kwam zijn water in beroering, toen Vishnu met zijn onmetelijke kracht de gedaante van een everzwijn aannam om de verzonken aarde op te heffen. Zijn bodem ligt dieper dan de werelden onder de aarde: de rishi Atri, trouw aan zijn geloften, zwoegde honderd jaar en kon hem niet peilen. Aan het einde van elk tijdperk is hij het bed van Vishnu, uit wiens navel een lotus groeit: dan ligt die god in yoga-nidra, de yogaslaap, een diepe verzonkenheid. De berg Mainaka zoekt er een schuilplaats uit angst voor de bliksem van Indra, en de asura's trekken zich erin terug als ze in zware gevechten verslagen zijn. Het vuur dat laait uit de muil van Vadava, de merrie onder de zee, krijgt van hem water als offerboter.

Duizenden grote rivieren stormen trots op hem af, als vrouwen die elkaar de voorrang betwisten om als eerste bij hun geliefde te zijn. Hij is altijd vol, en zo wijd als de hemel.

Hij laat zich niet licht beroeren, maar die ochtend joeg de wind hem plotseling op, en hij brulde. Het vuur onder de zee deed zijn lichaam gloeien, en er steeg een zoete geur van hem op. De zusters vlogen snel over hem heen.

Aan de overkant streek Kadru met Vinata bij het paard neer. Ze zagen het snelste van alle paarden, met een lichaam zo wit als het licht van de maan, maar met zwarte haren in de staart. Kadru zag de vele zwarte haren en maakte Vinata tot haar slavin. Diep terneergeslagen trad Vinata in dienst van haar zuster.

Intussen, toen zijn tijd gekomen was, brak Garuda uit zijn ei, zonder de hulp van zijn moeder. Zijn gloed deed alle windstreken ontbranden. Hij was een machtig wezen, een vogel die naar believen elke gedaante kon aannemen, overal heen kon gaan en zoveel kracht kon oproepen als hij nodig had. Hij was verschrikkelijk om te zien, met de glans van het vuur aan het einde van een tijdperk en ogen die flitsten als de bliksem. Kort na zijn geboorte begon hij te groeien, en terwijl hij groter werd, steeg hij op in de lucht. Hij krijste woest en luid, en hij leek een tweede vuur van Vadava.

Alle goden zagen hem en zochten bescherming bij Agni. Ze bogen voor die god van vele gedaanten, die op zijn zetel zat, en zeiden: 'Agni, laat uw lichaam niet verder groeien! Wilt u ons verbranden? Kijk hoe die enorme massa van uw vlammen zich uitbreidt.'

'Het is niet zoals jullie denken,' zei Agni. 'Dit is Garuda, sterk en in glans aan mij gelijk, vol kracht en geboren om Vinata vreugde te brengen. Alleen al de aanblik van die gloed heeft jullie misleid. Hij is de sterke zoon van Kashyapa. Hij zal de naga's vernietigen en de goden helpen, en hij is de vijand van de daitya's en van de rakshasa's, de mensenetende nachtwezens. Wees niet bang. Kom mee en kijk.'

De goden hadden op een afstand gestaan. Nu gingen ze met de vele rishi's naar Garuda en prezen hem:

> *'U bent een rishi; u krijgt het grootste deel van de offers; u straalt altijd; u bent de koning van de vogels, en u heerst over alles wat beweegt en wat stilstaat. U vernietigt alles en u brengt alles voort. U bent Hiranyagarbha, de gouden kiem; u bent de stamvader van de schepping in de gedaante van Daksha en de andere prajapati's; u bent Indra, de koning van de goden; u bent Hayagriva, met de hals van een paard; u bent de pijl; u heerst over alles wat bestaat; u*

bent de mond van Vishnu; u bent Brahma met de vier gezichten, uit de lotus geboren; u bent de brahmaan; u bent Agni en Vayu.

U bent de kennis; u bent de schijn die ons allen gevangen houdt; u doordringt alles; u heerst over de goden; u bent de grote waarheid. U kent geen angst en u verandert nooit. U bent het brahman, de allerhoogste werkelijkheid, die geen hoedanigheden kent; u bent de kracht van de zon; u bent het denken zelf; u bent onze grote beschermer. U bent een oceaan van heiligheid; u bent de zuiverheid; u bent vrij van de hoedanigheid van de duisternis; u bezit de zes goddelijke eigenschappen, en niemand weerstaat u in de strijd. Alles is uit u voortgekomen; uw daden zijn goed; u bent alles wat niet is geweest en alles wat is geweest. U bent de zuivere kennis. U laat ons deze wereld zien, alles wat beweegt en wat stilstaat, zoals Surya het met zijn stralen laat zien; u verduistert elk ogenblik de glans van Surya, en u vernietigt alles. U bent alles wat vergaat en alles wat niet vergaat.

U straalt als Agni en u verbrandt alles, zoals Surya in zijn woede alle schepselen verbrandt. U bent verschrikkelijk; u houdt stand als het vuur dat alles vernietigt wanneer de wereld aan het einde van een tijdperk vergaat. Machtige Garuda, die door de lucht gaat, wij zoeken bescherming bij u. Koning van de vogels, uw kracht is ongekend, uw glans is die van het vuur, uw licht is als de bliksem, waar geen duisternis bij kan komen. U reikt tot aan de wolken; u bent oorzaak en gevolg; u geeft gunsten, en uw kracht is onoverwinnelijk. Door uw glans, helder als gloeiend goud, is de hele wereld heet geworden. Bescherm deze grootmoedige goden, die door u overweldigd zijn en in angst in hun hemelwagens alle kanten op vluchten.

Garuda, u die over allen heerst, u bent de zoon van Kashyapa, de milde, grootmoedige rishi: laat uw woede varen en heb mededogen met de wereld. U bent de hoogste. Kom tot bedaren en spaar ons. Uw stem, luid als de donder, doet de tien windstreken beven, en de lucht, de hemel, de aarde en ons hart. Maak dit lichaam van u, dat op Agni lijkt, kleiner. Nu we een glans zien als die van de woedende Yama, de god van de dood, verliezen onze harten alle rust

en beven ze. Koning van de vogels, wees ons genegen; wij smeken om uw mededogen. Stralende, geef ons geluk en vreugde.'

Zo prezen de goden en de rishi's hem, en de vogel met de prachtige veren temperde zijn kracht en zijn gloed.

. . .

HOOFDSTUK VIER van *Het huis van de Kuru's*, boek 1 van *De Mahabharata opnieuw verteld* door Jan de Vries. Dit hoofdstuk staat op mahabharata.nl/lezen/het-huis-van-de-kurus/de-karning-van-de-oceaan/, met de verhalen, de personages en de plaatsen erbij. Het volgende hoofdstuk, *De roof van de amrita*, staat op mahabharata.nl/lezen/het-huis-van-de-kurus/de-roof-van-de-amrita/. Het hele boek is als PDF en EPUB te downloaden op mahabharata.nl/lezen/het-huis-van-de-kurus/. Nederlandse tekst © 2026 Jan de Vries; werkeditie, niet in de handel.